

STN	Plasty Environmentálne aspekty Slovník	STN EN 17615 64 0005
------------	---	--

Plastics
Environmental aspects
Vocabulary

Plastiques
Aspects environnementaux
Vocabulaire

Kunststoffe
Umweltaspekte
Vokabular

Táto slovenská technická norma je slovenskou verziou európskej normy EN 17615: 2022.
Preklad zabezpečil Úrad pre normalizáciu, metrológiu a skúšobníctvo Slovenskej republiky.
STN EN 17615 má rovnaké postavenie, ako majú oficiálne verzie.

This standard is the Slovak version of the European Standard EN 17615: 2022.
It was translated by Slovak Office of Standards, Metrology and Testing.
STN EN 17615 has the same status as the official versions.

Nahradenie predchádzajúcich dokumentov

Táto slovenská technická norma nahrádza anglickú verziu STN EN 17615 zo septembra 2022
v celom rozsahu.

136757

Úrad pre normalizáciu, metrológiu a skúšobníctvo Slovenskej republiky, 2023
Slovenská technická norma a technická normalizačná informácia je chránená zákonom č. 60/2018 Z. z. o technickej normalizácii.

Národný predhovor

Táto slovenská technická norma obsahuje národnú prílohu NA (informatívnu) – Abecedný register termínov v slovenskom jazyku.

Vypracovanie slovenskej technickej normy

Spracovateľ: Mgr. Daša Borovská, Bratislava

Technická komisia: TK 39 Plasty

**EURÓPSKA NORMA
EUROPEAN STANDARD
NORME EUROPÉENNE
EUROPÄISCHE NORM**

EN 17615

Jún 2022

ICS 01.040.13; 01.040.83; 13.020.01; 83.080.01

**Plasty
Environmentálne aspekty
Slovník**

Plastics
Environmental aspects
Vocabulary

Plastiques
Aspects environnementaux
Vocabulaire

Kunststoffe
Umweltaspekte
Vokabular

Túto európsku normu schválil CEN 27. apríla 2022.

Členovia CEN sú povinní plniť vnútorné predpisy CEN/CENELEC, v ktorých sú určené podmienky, za ktorých sa tejto európskej norme bez akýchkoľvek zmien priznáva postavenie národnej normy. Aktualizované zoznamy a bibliografické údaje týkajúce sa takýchto národných noriem možno na požiadanie dostať od Riadiaceho strediska CEN-CENELEC alebo od každého člena CEN.

Táto európska norma existuje v troch oficiálnych verziách (anglickej, francúzskej, nemeckej). Verzia v akomkoľvek inom jazyku, ktorú na vlastnú zodpovednosť vydal člen CEN v preklade do národného jazyka a ktorá bola oznámená Riadiacemu stredisku CEN-CENELEC, má rovnaké postavenie, ako majú oficiálne verzie.

Členmi CEN sú národné normalizačné organizácie Belgicka, Bulharska, Cypru, Česka, Dánska, Estónska, Fínska, Francúzska, Grécka, Holandska, Chorvátska, Írska, Islandu, Litvy, Lotyšska, Luxemburska, Maďarska, Malty, Nemecka, Nórska, Poľska, Portugalska, Rakúska, Rumunska, Severného Macedónska, Slovenska, Slovinska, Spojeného kráľovstva, Srbska, Španielska, Švajčiarska, Švédsko, Talianska a Turecka.

CEN

Európsky výbor pre normalizáciu
European Committee for Standardization
Comité Européen de Normalisation
Europäisches Komitee für Normung

Riadiace stredisko CEN-CENELEC: Rue de la Science 23, B-1040 Brusel

Obsah

strana

Európsky predhovor	5
Úvod	6
1 Predmet	7
2 Normatívne odkazy	7
3 Termíny a definície	7
Literatúra	37
Národná príloha NA (informatívna) – Abecedný register termínov v slovenskom jazyku	40

Európsky predhovor

Tento dokument (EN 17615: 2022) vypracovala technická komisia CEN/TC 249 Plasty, ktorej sekretariát je v NBN.

Tejto európskej norme sa musí priznať postavenie národnej normy buď vydaním identického textu, alebo oznámením najneskôr do decembra 2022 a národné normy, ktoré sú s ňou v rozpore, musia sa zrušiť najneskôr do decembra 2022.

Upozorňuje sa na možnosť, že niektoré časti tohto dokumentu môžu byť predmetom patentových práv. CEN nezodpovedá za identifikáciu ktoréhokoľvek alebo všetkých takýchto patentových práv.

Akákoľvek spätná väzba a otázky k tomuto dokumentu sa majú adresovať národnému normalizačnému orgánu používateľov. Kompletný zoznam týchto orgánov je na webovom sídle CEN.

V súlade s vnútornými predpismi CEN-CENELEC sú túto európsku normu povinné prevziať národné normalizačné organizácie týchto krajín: Belgicka, Bulharska, Cypru, Česka, Dánska, Estónska, Fínska, Francúzska, Grécka, Holandska, Chorvátska, Írska, Islandu, Litvy, Lotyšska, Luxemburska, Maďarska, Malty, Nemecka, Nórska, Poľska, Portugalska, Rakúska, Rumunska, Severného Macedónska, Slovenska, Slovinska, Spojeného kráľovstva, Srbska, Španielska, Švajčiarska, Švédsko, Talianska a Turecko.

Úvod

Potreba harmonizovaných termínov a definícií v oblasti plastov, ktoré sa týkajú ich environmentálnych aspektov, stále rastie. Cieľom tohto dokumentu je poskytnúť spoločný súbor termínov a definícií, a tým uľahčiť komunikáciu a vypracovanie noriem v tejto oblasti.

Termín „bioplast“ nie je v tomto texte definovaný, pretože v EN 17228 sa uvádza:

Termíny „biopolyméry“ a „bioplasty“ sa zvyčajne používajú na označenie polymérov a plastov, ktoré sú buď založené na biomase alebo sú biodegradovateľné alebo majú obidve charakteristiky. Aj keď sú tieto definície v priemysle celkom rozšírené a používané, zistilo sa, že sú náchylné na nesprávne pochopenie, a preto nie sú vhodné na normalizačné účely.

Termíny oxo-degradovateľný a oxo-biodegradovateľný sa zvyčajne používajú na označovanie plastových výrobkov vyrobených z konvenčných plastov (väčšinou polyolefínov), ku ktorým sa v transformačnej fáze pridávajú katalyzačné prísady, ktoré urýchľujú oxidáciu polymérov. Neexistuje žiadna európska norma, ktorá by vysvetľovala, ako merať a klasifikovať potenciál oxo-biodegradácie. Termíny „oxo-degradovateľný“ a „oxo-biodegradovateľný“ sa však používajú v širokom rozsahu, čo niekedy vyvoláva kontroverziu. Použitie na trhové účely, absencia medzinárodných noriem a spory súvisiace s uvádzaním týchto výrobkov na trh sú dôvodom, prečo tieto termíny nie sú v tomto dokumente definované a čaká sa na vypracovanie špecifických noriem. Treba poznamenať, že globálny trh s „oxo-biodegradovateľnými“ materiálmi je veľmi nejednotný. Napríklad štáty v EÚ tieto materiály zakázali, zatiaľ čo v štátoch ako SAE, Pakistan, Irán, Maroko, Jemen alebo Konžská demokratická republika je zakázané používať niektoré výrobky, ako sú plastové tašky alebo plastové obaly, ak nie sú oxo-biodegradovateľné.

POZNÁMKA. – Definícia oxo-degradovateľných plastov je uvedená v smernici (EÚ) 2019/904, článok 3, 3.

Všeobecné termíny sú v tomto dokumente na objasnenie doplnené slovom „plastov“, napríklad „recyklácia plastov“, aj keď v praxi sa často používajú bez tohto doplneného slova.

1 Predmet

Tento dokument špecifikuje termíny a definície v oblasti plastov, ktoré súvisia s environmentálnymi aspektmi plastov. Obsahuje spoločný slovník pre:

- plasty založené na biomase;
- biodegradabilitu;
- uhlíkovú a environmentálnu stopu;
- obehové hospodárstvo;
- dizajn (navrhovanie);
- plasty v prírodnom prostredí;
- opätovné používanie a recykláciu;
- nakladanie s odpadom.

Cieľom tohto dokumentu je poskytnúť komplexný slovník pojmov a príslušných definícií, a v prípade potreby dodatočných poznámok, aby boli tieto definície zrozumiteľné bez odkazu na iné dokumenty. Pokiaľ to bolo možné, definície sa prevzali z existujúcich noriem, ale ak pôvodné zameranie alebo pôvodné definície neboli jasné, doplnil sa dodatočný kontext alebo definície.

2 Normatívne odkazy

Tento dokument neobsahuje normatívne odkazy.

koniec náhľadu – text ďalej pokračuje v platenej verzii STN